

Ontwerptafel Powerport Regio Moerdijk

Managementsamenvatting
Technisch verdiepende analyse

DO NASTEDENBOUW

**STUDIO —
BEREIKBAAR**

**Strategy
Unit**

Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk

Managementsamenvatting

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) van Rijk en regio in juni 2023, is besloten om de Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk op te starten. Fase 1 (inventarisatie van relevante projecten in de regio Moerdijk, Drimmelen en Geertruidenberg) is reeds afgerond. In de huidige fase (2A) voeren we een technisch verdiepende analyse uit binnen de bestaande contouren van het Haven- en industrieterrein Moerdijk (HiM) en Amergebied.

Voor deze twee gebieden inventariseren we:

- De beschikbare vrije ruimte: Het actueel en direct beschikbare ruimteaanbod in beeld.
- De te maken ruimte binnen HiM en Amergebied, inclusief een indicatie van kosten, doorlooptijden en juridische randvoorwaarden die daarbij horen: potentieel additioneel ruimteaanbod in beeld.
- De beïnvloedbare ruimte vraag (fysiek en milieutechnisch) door middel van technische maatregelen of andere manieren: ruimtebehoefte beperken.

De ruimte vraag: Zelfversterkende economische cyclus leidt tot ruimteschaarste spiraal

Investerings in energie-infrastructuur, zoals een 380 kV-station, leiden tot een zelfversterkende economische cyclus, waardoor de regio aantrekkelijker wordt voor nieuwe bedrijven. Dit resulteert in extra ruimtebeslag en een toenemende druk op de leefbaarheid. De

bestaande contouren van het industriële gebied zijn niet voldoende om aan deze vraag te voldoen, waardoor keuzes moeten worden gemaakt over ruimteclaims. Structurele oplossingen en een integrale visie zijn noodzakelijk om de regio toekomstbestendig te maken. Deze visie moet een balans vinden tussen economische groei, infrastructuurontwikkeling en leefbaarheid. Het vraagt om nauwe samenwerking tussen rijk en regio om brede welvaartsuitdagingen effectief en structureel aan te pakken.

Het ruimte-aanbod: Het past niet.

De beoogde projecten om de nationale en provinciale ambities (Nota Ruimte, Programma Energiehoofdstructuur (PEH), Ruimtelijk Voorstel) voor energietransitie en grondstoftransitie passen met geen mogelijkheid binnen de bestaande grenzen van het HiM en Amergebied.

Er is een integrale visie nodig

Op de bestaande voet doorgaan leidt tot het mogelijk vastlopen van solitaire projecten en een suboptimaal resultaat op de systeemambities Omdat de energietransitie het resultaat is van een samenhangend pakket aan maatregelen en projecten moet er gestuurd worden op systeem i.p.v. project. Dat vereist een samenhangende gebiedsgerichte aanpak waarin die systeemuitwerking plaats kan vinden in de context van een leefbare omgeving. Dat vraagt een fundamenteel en

principaal standpunt uitgewerkt in een gebiedsgerichte aanpak over de verhouding tussen industrie en leefomgeving. Zonder een gedeelde gebiedsgerichte aanpak is er een groot risico dat deelopgaven slechts suboptimale resultaten bereiken.

Dat is een gedeelde verantwoordelijkheid

Samenhang en balans tussen grootschalige industrieontwikkeling en structurele leefbaarheidsinterventies, gedragen door een gezamenlijk commitment van rijk, provincie en gemeenten, is een voorwaarde voor een kansrijke uitwerking van de nationale ambities. Daar hoort een gedeelde verantwoordelijkheid, samenwerking en aanpak van rijk, provincie en gemeenten bij om ruimte te zoeken buiten de bestaande begrenzingen van het HiM en Amergebied (fase 2b van de technische verdieping, start juni).

En daarom luidt het advies:

Advies 1. Om te starten met de technische verkenning buiten de hekken en daarbij te richten op drie schaalniveaus:

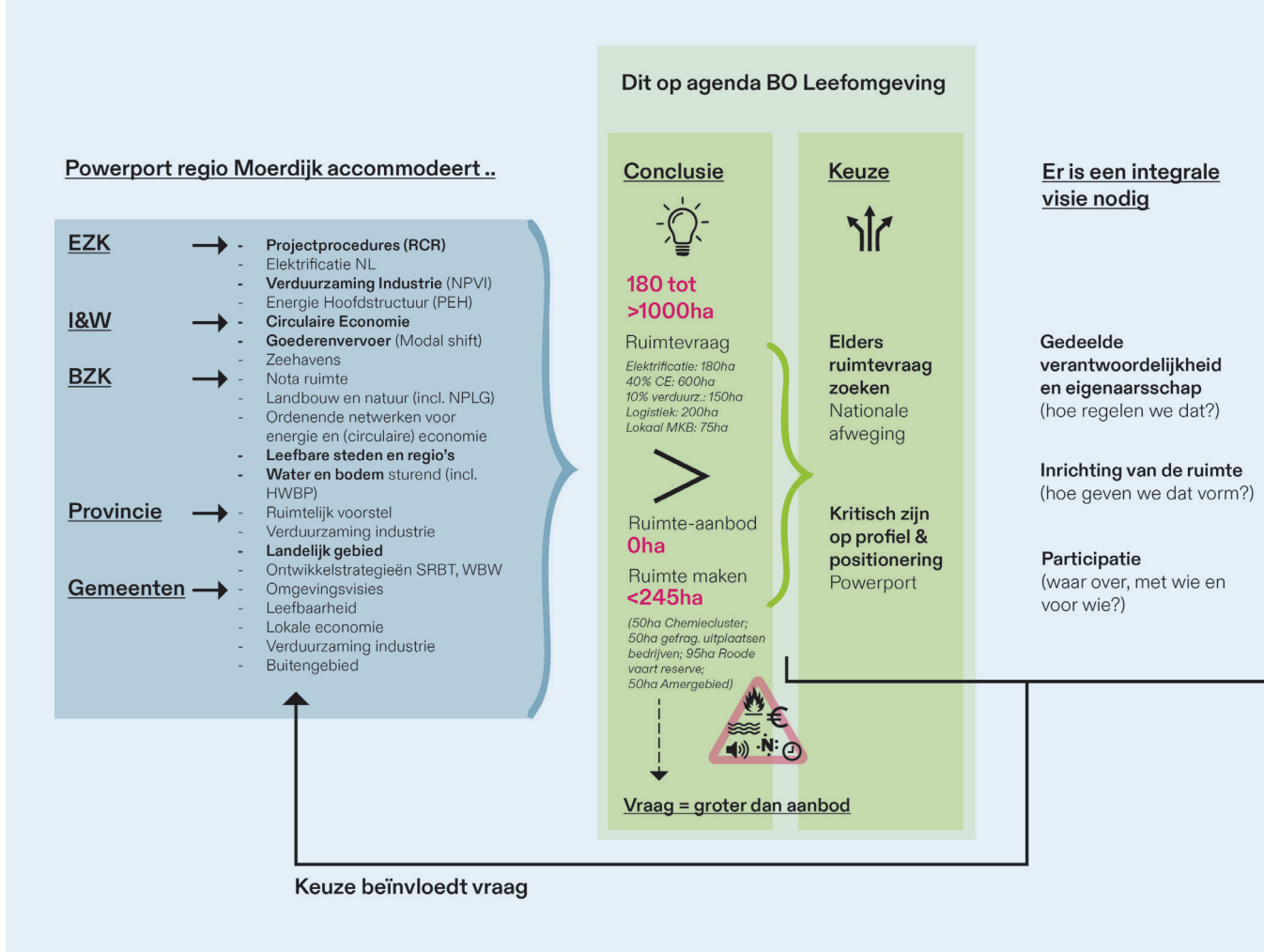
A. Nationaal: wat is het ruimteaanbod op de andere zeehavenclusters? Is er ruimte om projecten elders te realiseren? Ministerie EZK start een onderzoek naar de ruimtebehoefte op de zeehavenclusters. De Ontwerptafel Powerport regio Moerdijk moet

betrokken worden bij dat onderzoek. Daarnaast is het raadzaam om op nationale schaal te onderzoeken welke strategische grondstoftransities je minimaal wilt faciliteren in belang van het bredere economische systeem in Nederland. En wat doe je dan waar?

B. Regio West-Brabant: kunnen projecten verdeeld worden over een grotere regio? Dat kan via twee invalshoeken: 1. economische versterking van andere clusters in West-Brabant West en/of Stedelijke regio Breda Tilburg, en 2. kunnen onderdelen van de energieopgave middels de RES West Brabant worden gerealiseerd buiten Powerport regio Moerdijk?

C. Binnen Powerport regio Moerdijk: een verkenning naar beschikbare of beschikbaar te maken ruimte binnen het Powerport gebied buiten de hekken, dat wil zeggen buiten bestaande fysieke mogelijkheden en voor handen zijnde milieugebruiks- en geluidsruimte op het Haven- en industrieterrein Moerdijk (HiM) en in het Amergebied. Deze studie moet inzicht geven in ruimteclaims, de impact op de leefomgeving, brede welvaart en noodzakelijke beleidsmaatregelen voor de verdere ontwikkeling van de Powerport-regio Moerdijk. Dit helpt bij het formuleren van een duidelijke strategische richting voor de regio, met het 380 kV-station als katalysator voor verdere duurzame groei.

Advies 2. Om parallel aan de technische verkenning buiten de hekken de samenwerking in aanloop naar de gebiedsgerichte uitwerking incl. participatie te formaliseren en uit te werken in een plan van aanpak. Dat betekent dat er duidelijke afspraken tussen rijk, provincie en gemeenten moeten worden gemaakt over rollen en verantwoordelijkheden, het te doorlopen

proces en hoe partijen uit de regio (gemeenteraden, stakeholders, bedrijfsleven en burgers) worden betrokken bij de fase nadat de technische verkenning is voltooid. Ervaring leert dat het maken van deze afspraken tijd kost. Projecten lopen door en er is een grote behoefte aan duidelijkheid en betrokkenheid van bovengenoemde betrokkenen.

Advies 3. Ontwikkel een investeringsstrategie gericht op een gebiedsgerichte aanpak in plaats van op

projectfinanciering. Hierbij vragen 2 zaken aandacht:

- 1) zicht krijgen op dekkingsmogelijkheden.
- 2) zicht krijgen op een methode om van projectfinanciering tot gebiedsinvesteringen te komen.